

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno 38 din, polletno 20 din,
četrletno 11 din; inozemstvo 76 din
Poštno-čkovni račun številka 10.603
Reklamacije niso poštnine proste

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z PRILOGO „KMEČKO DELO“

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška cesta 5
Telefon 21-13

Cene inseratov: Cela stran
2000 din, pol strani 1000 din, četrt
strani 500 din, osminka strani 250 din
in ena šestnajstinka strani 125 din
Mali oglasi posamezna beseda 1 din

Vojna v dveh delih sveta

Nemci bodo vpadli na Angleško

Važna napoved južnoafriškega ministrskega
predsednika

Inozemski listi poročajo:

Južnoafriški ministrski predsednik general Smuts je imel po radiu važen nagovor na prebivalstvo južnoafriških angleških dominijonov. Dejal je med drugim, da so dogodki druge polovice preteklega leta pokazali, da svetovno javno mnenje ne smatra več nemške zmage kot sigurne in celo ne kot verjetne. Zaradi tega je treba pričakovati, da se bo stališče nevtralnih držav napram Nemčiji utrnilo. Dalje je dejal Smuts, da se je Nemčiji izbira v vojnih sredstvih zaradi neuspeha napada na Anglijo in zaradi neuspehov Italije v Afriki in Albaniji zelo skrbilo. Zaradi tega bo Nemčija morala poskusiti, da na vsak način vojno odloči v Angliji sami. Vpad v Anglijo mora torej ostati še vedno glavni načrt Hitlerja. Smuts smatra, da je morda Hitler za enkrat odložil napad samo zato, ker je mislil, da bo z letalskimi napadi lahko strel angleško industrijo ali izpodkopal morale angleškega naroda. Morda je bil odložen napad tudi zato, ker računa Nemčija na

uspeh podmorniške vojne ali pa se zanaša na pomoč Japonske, ki naj bi na Daljnem vzhodu vezala sile Amerike. Smuts pa dvomi, da bi kateri koli izmed teh nemških načrtov uspel.

Nemčija s poskusom vpada v Anglijo po Smutsovem mnenju ne bo mogla odlašati preko leta 1941. Čim dalje bi šlo tako odlašanje, tem bolj bi bilo nevarno, ker bi pretajala Anglija vedno močnejša. Zato misli Smuts, da bo vsekakor Nemčija še letos napadla Anglijo, in sicer najbrž že kmalu po novem letu. Če se bo Hitler odločil za vpad, bo po Smutsovem mnenju spravljen v napad ves svoj ogromni vojni stroj. To bo brezdvomno velika preizkušnja za Anglijo in za ves angleški imperij.

Leto 1941 bo eno najbolj usodnih let za novi in stari svet, je nadaljeval Smuts. Zato pa bodo tudi ameriške Zedinjene države, kakor koli globoko žele, da bi ostale izven vojne, morale vendarle vstopiti v vojno, če nočejo, da svoboda na svetu propade. Smuts je izrazil prepričanje, da bo Anglija zmagala v vojni, dejal pa je, da bo v to svrhu potreben še poseg Zedinjenih držav v vojno.

Obramba in napadi v Albaniji

Nova italijanska obrambna črta

Umikanje Italijanov na celotni črti albanske fronte je počasno in obramba nekaterih postojank je zelo trdovratna. Italijanski odpor razlagajo vojaški strokovnjaki z gradnjo nove obrambne črte, katero gradijo Italijani. Nova italijanska utrjena linija v Albaniji pričena severi od Valone, teče nato do točke vzhodno od mesta Elbasan in gre potem dalje proti jugoslovanski meji.

Srditi obrambni boji na severnem in osrednjem
frontnem odseku

Na severnem frontnem odseku ob Ohridskem jezeru so v teku zelo hudi boji. Grki zbirajo močne sile za končno zavzetje vasi Lin, ki je zelo velike vojaške važnosti, ker leži ob glavni cesti proti Elbasanu. Grške prednje straže so prodrle v Lin pred božičnimi prazniki, pa so se zopet umaknile. Položaj Lina je tak, da leži med obema frontama.

Drugi grški ofenzivni sunki na severu gredo proti italijanskim postojankam v gorovju zapadno od Ohridskega jezera. Tu so Grki nekoliko napredovali, čeprav zavzemajo Italijani močne postojanke nad dolino, po kateri teče reka Škumba. Najbrž pa Italijani teh postojank ne bodo krčevito branili, ker odvažajo z njih vojni material proti Elbasanu.

Na osrednjem bojišču pri Klisuri in Tepeleliju napredujejo Grki po dolini rek Drynos in Vojuša. V dolini reke Drynos je bil zajet pred dnevi italijanski bataljon s poveljnikom in vsem štabom.

Napredovanje Grkov ob obali

Ob morski obali so napredovali Grki severno od Himare in so zasedli važne postojanke. Na ta frontni del pošiljajo Italijani svoje letalstvo, ki napada Grke iz višine 3000 metrov, da se izogne močnemu ognju grškega protiletalskega topništva. Zaradi višine italijanska letala ne morejo dobro meriti pri napadih na prodirajočo grško vojsko.

Prodorni sunki in padec Bardije v Afriki

Prodor izvidnih edinice do Tobruka mimo
oblegane Bardije

Vreme po afriških bojiščih je precej ugodno, ker je temperatura znatno narasla. Edina ovira pri prodiranju so pogosti peščeni viharji, ki precej otežkočajo vidnost.

Ugodnejše vremenske prilike so izrabile zadnje dni angleške oklopne izvidnice, ki so prodrle do točke, ki je samo nekaj milj (angleška milja je 1609,3 m) oddaljena od libijskega obmorskega mesta Tobruk, in sicer na južni

strani mesta. Pri tem sunku so prodrli Angleži z motoriziranimi izvidniškimi edinicami nad 70 km v italijansko Libijo. Mimogrede so zasedle te edinice neko letališče južno od Tobruka, ki je bilo od Italijanov že izpraznjeno. Presenečeni italijanski vojaški oddelki v puščavi so se umaknili, ko so tako nepričakovano zagledali angleške tanke. Angleške oklopne kolone so ostale po tem prodoru en dan pred Tobrukom ter so opazovale italijanska utrjevalna dela okoli mesta. Na drugi cesti, ki vodi

proti Tobruku od Bardije ob obali, pa patrolirajo angleške oklopne izvidnice od Božića dalje.

Padec Bardije

Opisana prodora do Tobruka sta uspela Angležem mimo obkoljene italijanske trdnjave Bardija, s katero so imeli angleški oblegovalci težkoče, ker je bila močno utrjena. Bardija je bila obdana od 40 majhnih trdnjav. Od teh je imela vsaka majhno ali večjo posadko in je bila zavarovana z gosto bodečo žico. Okoli celotnega bardijskega trdnjavskega območja je bil skopan štiri metre globok jarek kot varstvo proti napadu angleških tankov.

Angleži so se temeljito pripravili na končni napad na Bardijo, ki je pričel 3. januarja. S tem navalom je zadivljala velika bitka, ki je trajala s presledki od 9. decembra do 6. januarja.

Že pri prvem glavnem napadu je uspel angleškim motoriziranim oddelkom prodor italijanskega obrambnega obroča na jugozapadnem odseku, kjer branilci niso pričakovali, da bodo napadeni. Tankom so sledile na oklopih avtomobilih avstralske čete. Avstralcem se je posrečilo, da so prodrli skozi italijansko obrambo v širini 15 km in 3 km globoko. Zajeti so bili pri tem takoj 5000 Italijanov.

Ko je bil dosežen prvi odločilni uspeh, so sledili še drugi, ki so povzročili 6. januarja padec Bardije, katero so utrjevali Italijani štiri leta in so bile v njej nakopičene ogromne količine vseh mogočih vojnih potrebščin, ki bi naj služile italijanski vojski pri nameravanem prodiranju v egiptovsko pokrajino in do Sueškega prekopa.

Angleške motorizirane edinice, pehoto in topništvo sta podpirala pri zavzetju Bardije v znatni meri angleško bojno brodogradništvo. Končni padec Bardije so pripravile granate iz najtežjih angleških ladijskih topov ter zračne bombe. Angleži pravijo, da je bila kanonada z morja in iz zraka 6. januarja najstrašnejša, kar jih je doživelo doslej Sredozemlje.

Poleg Avstralcev so se odlikovali v bojih za Bardijo Francozi generala De Gaullea, ki so prvi prodrli okrog Bardije do ceste, ki je speljana proti Tobruku in so s tem zaključili obroč krug te mogočne italijanske trdnjave. Glavno orožje pehote je bil bajonet in bomba. Ti dve orožji sta igrali strašno vlogo v boju za Bardijo.

Z zavzetjem Bardije je padel v angleške roke nepregleden vojni plen in nad 30.000 mož. Ujet je bil poveljnik italijanskih bardijskih vojnih sil general Bergonzoli, en armijski general in še štirje drugi generali. V celotni ofenzivi od decembra so Angleži ujeli okrog 70 tisoč Italijanov.

Angleži bodo sedaj proste roke, da naskočijo Tobruk, katerega so začeli Italijani z vso naglico utrjevati šele po umiku iz Egipta. Od Tobruka ni več daleč v Derno, ki tvori zadnjo vojaško važno postojanko v italijanski Libiji. Pohod na Tobruk se je že začel.